

2. Az a valós paraméter mely értékeire lesz az

$$\left| \frac{x^2 - 4ax + 4a^2 + 1}{x - 2a} \right| + x^2 - 2x - 1 = 0$$

egyenletnek pontosan egy valós megoldása?

Megoldás:

Az egyenlet bal oldalán szereplő tört nevezője miatt $x \neq 2a$.

Alkalmazva a két tag különbségének négyzetére vonatkozó azonosságot a tört számlálójában, és az $x^2 - 2x - 1 = x^2 - 2x + 1 - 2 = (x - 1)^2 - 2$ azonos átalakítást:

$$\left| \frac{(x - 2a)^2 + 1}{x - 2a} \right| + x^2 - 2x + 1 - 2 = 0,$$

illetve

$$(1) \quad \left| (x - 2a) + \frac{1}{x - 2a} \right| + (x - 1)^2 = 2. \quad 2 \text{ pont}$$

Mivel a tört számlálója biztosan pozitív, (1) ekvivalens az

$$\frac{(x - 2a)^2 + 1}{|x - 2a|} + (x - 1)^2 = 2$$

egyenlettel.

Az egyenletben szereplő törtet átalakítva, és figyelembe véve, hogy

$$|a + b| = |a| + |b|$$

abban az esetben, ha mindkét tag azonos előjelű, az egyenlet

$$(2) \quad |x - 2a| + \frac{1}{|x - 2a|} + (x - 1)^2 = 2$$

alakban írható.

2 pont

Egy pozitív számnak és reciprokának az összege legalább 2.

Egyenlőség akkor áll fenn, ha maga a szám egyenlő 1-gyel.

Ezért a (2) egyenlet csak úgy teljesülhet, ha

$$|x - 2a| = 1, \text{ és } x = 1$$

egyszerre teljesül.

Ezekből:

$$(3) \quad |1 - 2a| = 1.$$

A (3) egyenlet szerint $1 - 2a = 1$, vagy $1 - 2a = -1$, azaz $a = 0$ vagy $a = 1$.

2 pont

Megvizsgáljuk, hogy ezekre a paraméterekre pontosan egy valós megoldása van-e az egyenletnek.

Ha $a = 0$, akkor az eredetivel ekvivalens (1) egyenletből kapjuk, hogy

$$(4) \quad \left| x + \frac{1}{x} \right| + (x-1)^2 = 2.$$

Mivel a (4) egyenletben az abszolút-értékes tényező legalább 2, a jobb oldal értéke pedig pontosan 2, ezért egyenlőség csak $(x-1)^2 = 0$, azaz $x = 1$ esetben áll fenn.

Az egyenletnek $a = 0$ mellett tehát valóban egy megoldása van.

2 pont

Ha $a = 1$, akkor az (1) egyenletből:

$$(5) \quad \left| (x-2) + \frac{1}{x-2} \right| + (x-1)^2 = 2.$$

Az (5) egyenletben az abszolút-értékes tag szintén legalább 2, a jobb oldal értéke pedig pontosan 2, ezért egyenlőség ismét csak $(x-1)^2 = 0$, azaz $x = 1$ esetben áll fenn, ezért az $a = 1$ mellett is pontosan egy valós megoldása van az egyenletnek.

2 pont

Összesen: 10 pont